

'Artsen moeten leren voorschrijven'

door Joop Bouma

Minister Hoogervorst moet geld steken in onafhankelijke nascholing van artsen en apothekers, vindt het Geneesmiddelenbulletin.

Dat kan een rem zetten op de almaar groeiende praktijk van het voorschrijven van nieuwe, dure geneesmiddelen waarvan de veiligheid niet vaststaat.

In het bulletin, onafhankelijk maandblad voor artsen en apothekers, wordt het voorschrijfgedrag bij de drie belangrijkste groepen geneesmiddelen geanalyseerd. Het blad, dat vandaag verschijnt, stelt vast dat de kosten voor medicijnen

dit jaar opnieuw fors zullen stijgen. Voor een belangrijk deel is dat volgens de hoofdredacteur, arts-epidemioloog Dick Bijl, het gevolg van het voorschrijven van middelen die zwaar worden gepromoot door de farmaceutische industrie. Bijl vindt dat minister Hoogervorst ervoor moet zorgen dat artsen toegang hebben tot objectieve informatie over geneesmiddelen. Hoogervorst dreigde twee jaar geleden de subsidie in te trekken van het Geneesmiddelenbulletin en een vergelijkbare uitgave, het *Farmacotherapeutisch Kompas*. De maatregel werd teruggedraaid na protesten uit de medische beroepsgroep.

Van de geneesmiddelen die in 2004 de meeste kosten veroorzaakten was ongeveer de helft be-

scherm door een patent. Dat betekent per definitie dat die middelen duur zijn omdat ze (nog) niet mogen worden nagemaakt door fabrikanten van generieke middelen. In 2004 werd in Nederland 4,3 miljard

De grote omzet van dure middelen komt vooral door marketing

euro aan geneesmiddelen uitgegeven. Verwacht wordt dat dit bedrag in 2005 met 240 miljoen zal stijgen.

De vergrijzing, de medicalisering van de samenleving en het mondiger worden van de patiënt spelen een rol in de sterke stijging, maar

volgens het Geneesmiddelenbulletin is de effectieve marketing van de industrie de belangrijkste oorzaak van de grote omzet van dure middelen.

Het Geneesmiddelenbulletin vindt dat artsen bij het voorschrijven de richtlijnen van het Nederlands Huisartsen Genootschap moeten volgen. De middelen die in de behandelstandaarden worden genoemd, hebben hun effectiviteit en betrouwbaarheid bewezen. Deze middelen zijn meestal ook het goedkoopst.

Volgens het blad worden er in Nederland op grote schaal middelen voorgeschreven waarvan de veiligheid en effectiviteit niet vaststaan. Het Geneesmiddelenbulletin analyseerde het gebruik van cholesterolverlagers, antidepressiva en maag-

zuurmiddelen in 2004. Bij de cholesterolmiddelen ging het meeste geld in 2004 naar Lipitor van fabrikant Pfizer (129 miljoen euro), terwijl volgens het bulletin de bewijzen voor de werkzaamheid beperkt zijn. Het middel waarop geen patent meer rust (Zocor) wordt in Nederland veel minder voorgeschreven.

Bij de nieuwe generatie antidepressiva (SSRI's) twijfelt het Geneesmiddelenbulletin aan de kwaliteit van de klinische onderzoeken naar deze middelen. Toch worden de SSRI's veel vaker voorgeschreven dan de klassieke depressiemiddelen, waarvan veiligheid en werkzaamheid wel vaststaan, aldus het bulletin. Van de 195 miljoen euro aan antidepressiva in 2004, werd 121 miljoen uitgegeven aan SSRI's.